

Γιώργος Αθανασιάδης → Δικηγόρος, Θεατρικός Συγγραφέας → e-mail: athanasiadis.g@hotmail.com

ΠΕΡΙ ΝΟΜΩΝ & ΕΛΛΗΝΩΝ ΖΩΗΣ

Το άδοξο τέλος του «μεγάλου του της θαλάσσης κράτους» Η πανούκλα θερίζει την Αθήνα, 430 π.χ.

Το τέλος του αρχαίου κλασικού πολιτισμού και του μεγάλου κράτους της Αθηναϊκής Δημοκρατίας, κατά τη ταπεινή μου άποψη, επήλθε με την έναρξη και λήξη του φοβερού και εξοντωτικού Πελοποννησιακού Πολέμου (431-404 π.χ.). Η κύρια και βασική γνώση και μάλιστα πολυεπίπεδη γύρω από τα γεγονότα της εποχής εκείνης προέρχεται κατά κύρια σχεδόν αποκλειστικότητα από τον ιστορικό Θουκυδίδη. Ο πόλεμος εκείνος διήρκεσε 27 χρόνια και σήμανε και το τέλος της ηγεμονίας των Αθηνών στον αρχαίο κόσμο, ενώ παράλληλα ουσιαστικά προετοίμασε και το έδαφος για τη διάλυση γενικότερα της δημοκρατίας, τη διάλυση και αποσύνθεση των μικρών πόλεων κρατών του Ελλαδικού αλλά και ευρύτερου εξωελλαδικού χώρου των Ελλήνων. Μικρές αναλαμπές και ανάσες πολιτισμού θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν οι όποιες μετά τη λήξη του Πελοποννησιακού πολέμου, προσπάθειες και εμφανίσεις μικρότερων ηγεμονιών, που γρήγορα διελύθησαν για διάφορους λόγους ενώ η ίδια η παρακμή της Αθήνας, περιόρισε την άλλοτε παλαιά πόλη κράτος σε στενά εδαφικά όρια και γενικότερα σε μια οικονομική παρακμή με ότι αυτό μπορεί να σημαίνει για την επείκουα πνευματική και πολιτιστική ζωή της πόλης.

Το έδαφος λοιπόν, μετά τη λήξη του φοβερού εκείνου πολέμου, ήταν προετοιμασμένο και σαν σιτεμένο πλέον και όχι απλά ώριμο φρούτο το σύνολο του Ελλαδικού χώρου μετά από μια πορεία αιώνων πολιτισμού και προσφοράς, πέφτει στα χέρια και την κυριαρχία των πρώτων μεγάλων Ελλήνων απολυταρχών και «ιμπεριαλιστών» κατά κάποιο τρόπο της εποχής εκείνης. Ο τρίτος αιώνας θα σηματοδοτηθεί από την κυριαρχία των Μακεδόνων βασιλιάδων Φιλίππου και Αλεξάνδρου, οι οποίοι κάτω από την κατοχή τους ενοποιούν τις πόλεις κράτη του Ελλαδικού χώρου, με ένα σύστημα κεντρικής διοίκησης από την αυλή του εκάστοτε Μακεδόνα βασιλιά, ενώ παράλληλα ο Αλέξανδρος εκστρατεύει και

δημιουργεί μια μεγάλη για πρώτη φορά στην Ελληνική ιστορία αυτοκρατορία, πολυεπίπεδη, πολυπολιτισμική που να μεν σαν αποτέλεσμα είχε αλληλοεπηρεασμένες πολιτισμών και μια συμβίωση ενός μωσαϊκού εθνοσπίτων αλλά με μικρή χρονική διάρκεια.

Το γεγονός όμως που ήταν σημαντικό και προκαθόρισε και τη τύχη του Πελοποννησιακού πολέμου, ήταν ο μεγάλος λοιμός της Αθήνας (πανούκλα) που θέριξε τον πληθυσμό της πόλης και φυσικά και τον ίδιο τον Περικλή αφού πρώτα σκότωσε και τους δύο γιους του.

Όπως προείπα ο Πελοποννησιακός Πόλεμος διήρκεσε 27 χρόνια, από το 431 έως το 404 π.χ., με την έναρξη των εχθροπραξιών να χρεώνεται στην Πελοποννησιακή πλευρά, αν και όλες οι προηγούμενες πρωτοβουλίες στοχευμένες πολιτικής όξυνσης βάρυναν την πλευρά των Αθηναίων. Γιατί η Αθήνα ήταν βέβαιη ότι, αν κατόρθωνε να εξωθήσει τους γεωστρατηγικούς της αντιπάλους σε ανοικτή πλέον σύρραξη, θα έβγαινε νικήτρια, εξασφαλίζοντας την ηγεμονία της όχι μόνον στο Αιγαίο, αλλά και σε ολόκληρη την Ανατολική Μεσόγειο. Πράγματι, επί σειρά ετών, η Αθήνα κινούσε όλα τα νήματα, είτε εφαρμόζοντας οικονομικούς κι εμπορικούς αποκλεισμούς, είτε επεμβαίνοντας στις εσωτερικές υποθέσεις άλλων πόλεων. Για μεγάλο χρονικό διάστημα χειριζόταν οικείους και

αντιπάλους, προβλέποντας τις αντιδράσεις τους ή προσανατολίζοντας τις αντιδράσεις τους προς την κατεύθυνση που η ίδια επιθυμούσε, έχοντας όμως πάρει γι' αυτό το σκοπό, εγκαίρως, τα κατάλληλα μέτρα.

Ο Περικλής με την εξωτερική πολιτική που ακολουθούσε, εκείνο που πέτυχε τελικά ήταν να δημιουργήσει πολύ περισσότερους εχθρούς παρά φίλους. Η εποχή της φαυλότητας και της απαξίωσης των εθνοσπίτων, παρά την ωραιοποίηση και τη προβολή της λάμπης της Αθήνας του πολιτισμού και του πνεύματος την εποχή του Περικλή, είχε φτάσει στο απόγειο της. Εκείνος προβλέποντας την εισβολή των εχθρικών στρατευμάτων στην Αττική, είχε φροντίσει να περιτοικήσει την πόλη της Αθήνας, με τα «Μακρά τείχη» και μια οχύρωση πραγματικά που την εποχή εκείνη, καμία άλλη πόλη δε διέθετε γιατί τα Μακρά Τείχη κάλυπταν μέχρι και το λιμάνι του Πειραιά. Από εκεί και πέρα ξανοιγόταν η θάλασσα με τις απεριόριστες δυνατότητες που παρείχε στο παντοδύναμο αθηναϊκό ναυτικό να προσπορίζεται από τους λεγόμενους συμμάχους –και φόρου υποτελείς στην Αθήνα– κάθε είδους αγαθά.

Κατά το δεύτερο έτος του πολέμου, λοιπόν, και στην αρχή του καλοκαιριού, η Αθήνα βρισκόταν κάτω ακριβώς από αυτές τις συνθήκες. Οι Πελοποννήσιοι είχαν στρατοπευδέσει στην Αττική ύπαι-

θρο ρημάζοντας και πυρπολώντας τα πάντα στο πέρασμα τους. Από την άλλη ο Αθηναϊκός στρατός, οχυρωμένος πίσω από τα Μακρά Τείχη, εμπαιίζει τον Πελοποννησιακό στρατό, προσποιούμενος ότι αγνοεί την ύπαρξη του, ενώ παράλληλα δεν τολμά να εξέλθει των τειχών και να τους αντιμετωπίσει σε χειροσία σύγκρουση. Η Αθηναϊκή εξωτερική αλλά και εσωτερική πολιτική εμμένει προσκολλημένη στο «μέγα της θαλάσσης κράτος» όπου εκεί προς στιγμήν έχει την υπεροχή. Και το στοιχείο της, στο επίπεδο του πολέμου των εντυπώσεων, ήταν να αποδείξει ότι εννοούσε την απεδαφικοποιημένη της ηγεμονία. Με όποιο κόστος!

Όμως όπως έχω ξαναγράψει το τέλος των αυτοκρατοριών όπως και του βρωτών οργανισμών της γής επέρχεται πρώτα από την εσωτερική φθορά των οργανισμών. Και έτσι i ενώ το άστυ βρισκόταν καλά θωρακισμένο, σύμφωνα με όλες τις προβλέψεις, απέναντι στον εξωτερικό εχθρό, μια άξαφνη μάστιγα εκδηλώθηκε στην πόλη. Ο θάνατος πήρε διαστάσεις πανδημίας. Κράτησε κοντά τρία χρόνια μέχρι και το 427 π.χ. κι εξολόθρευσε το ένα τέταρτο, ίσως και το ένα τρίτο, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των σύγχρονων μελετητών, του αθηναϊκού πληθυσμού. Ο ισχυρός άνδρας της αθηναϊκής δημοκρατίας ο Περικλής, αυτός που νόμιζε ότι μπορεί να βλέπει πάνω και πέρα απ' τα κύματα, πάνω και πέρα από τα ακλόνητα τείχη της πόλης του, πριν τον θάνατό του, είχε ψυχικά καταρρεύσει. Ο πιο απρόβλεπτος και ύπουλος εχθρός αναπτυσσόταν εντός των τειχών και δεν ήταν αντιμετωπίσιμος. Η πανούκλα! Ο λοιμός!

Την πιο εμπειριστατωμένη μελέτη πάνω στο θέμα μας την έχει αφήσει ο Θουκυδίδης, καθώς, όπως εξηγεί, είχε κι ο ίδιος νοσήσει, αλλά κατάφερε να αποθεραπευτεί, κατά τρόπο ανεξιχνίαστο, μαζί με αρκετούς άλλους. Η περί λοιμού πραγματεία περιλαμβάνεται στο Β' βιβλίο του ιστορικού και περί της πανώλους θα μιλήσουμε στο δεύτερο μέρος του αφιερώματος, την επόμενη εβδομάδα....

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ
- ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ**

**Australian
registered Greek
Lawyer entitled
to practice Greek Law**

Το γραφείο μας σε συνεργασία και με τη Δικηγόρο του Σύδνευ ΑΘΗΝΑ ΤΟΥΡΙΚΗ (ATHENA TOURIKIS) - SOLICITOR αναλαμβάνουμε την διεκπεραίωση των υποθέσεων σας στην Ελλάδα και την Αυστραλία.

- Θέματα κληρονομιών, αποδοχές, διανομές περιουσιών και σύνταξη διαθηκών στην Ελλάδα και την Αυστραλία.
- Γονικές Παροχές, θέματα ασφάλισης και συνταξιοδοτικά στην Ελλάδα.
- Τακτοποίηση με συνεργάτες λογιστές στην Ελλάδα των φορολογικών σας θεμά-

- των - Ελληνική υπηκοότητα και ελληνικά διαβατήρια.
- Κάθε είδους μεταβίβαση ακινήτων, πώληση, αγορά κ.λπ. στην Ελλάδα.
- Πληρεξούσια για την Ελλάδα για οποιοδήποτε θέμα υπάρχει ανάγκη.
- Εκδοση ΑΦΜ, ΑΜΚΑ και κλειδαριθμού κα-

- θώς και διορισμό φορολογικού αντικλήτου στην Ελλάδα - Υπαγωγή κατοίκων εξωτερικού στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. στην Αθήνα.
- Πλήρης ενημέρωση σχετικά με τα φορολογικά σας θέματα και τις τυχόν οφειλές σας σε σχέση με την περιουσία σας στην Ελλάδα όπου και αν βρίσκεται εκεί.

Βρισκόμαστε ΕΔΩ στην Αυστραλία για οποιοδήποτε θέμα σας απασχολεί στην Ελλάδα.

Επικοινωνήστε μαζί μας Tel: 0421 969 172, (02) 9261 3144, e-mail: athanasiadis.g@hotmail.com

Διεύθυνση: 377-383 Sussex St. (Suite 4, Level 5), SYDNEY, NSW 2000